

Rado Janežič, nekdanji glavni urednik Slovenskega vестnika in dolgoletni tajnik Zveze slovenskih izseljencev. Rodil se je na Breznici pri Št. Jakobu. Kot otroka so ga nacisti skupaj z družino pregnali v nemški rajh. Po koncu druge svetovne vojne se je takoj vključil v narodno-politično delo na Koroškem. Kot tajnik Zveze slovenskih izseljencev (ZSI), danes Zveze slovenskih pregnancev, se je zavzemal za dostojno kulturo spominjanja ter za rehabilitacijo nekdanjih nasilno pregnanih. Kot novinar je bil med leti 1950 in 1956 odgovorni urednik, zatem pa do upokojit-

bil dopisnik Dela, objavljaj pa je med drugim tudi v Die Brücke. Rada Janežiča je odlikovalo široko obzorje z veliko ljubeznijo do slovenske besede in narodne skupnosti na Koroškem. Odlikovala sta ga seriozno poročanje in skrb za lepo slovenščino, zaradi česar je prejel tudi prestižno Tomšičevo nagrado za novinarstvo. Beseda Rada Janežiča pri nešetih sejah Zveze slovenskih pregnancev je bila vedno premišljena in izbrana. Cenil je dragulje slovenske pismenosti, najbolj srečen pa je bil živé slovenske besede na Koroškem.

VENSKI SPORED

Družina Apovnik, kmetija pri Zdovcu (Senčni kraj)

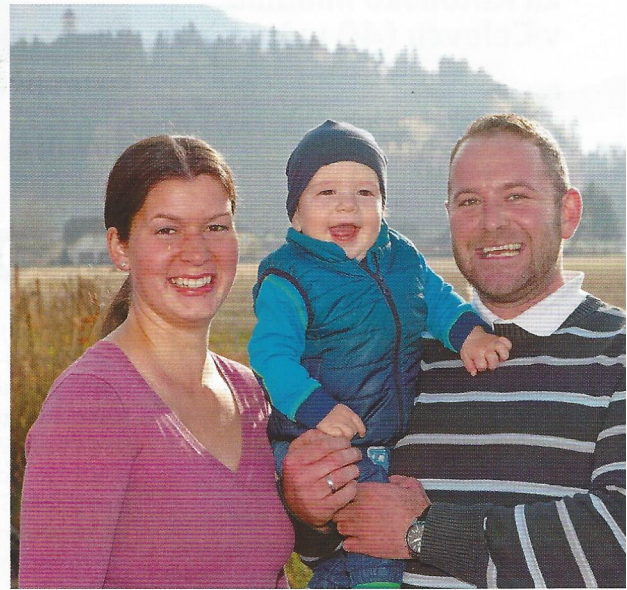

FOTO: WEISS **Družina Jernej**, kmetija pri Šotoru (Bistrica pri Pliberku)

V KMEČKEM KOLEDARJU letos predstavljena že 132. kmetija

»Domačnost je tisto, kar nas odlikuje«

Kdaj je najboljši čas za sekanje lesa, presajanje rastlin ali prilivanje rožam, so pomembni podatki za vse, ki se ukvarjajo s katero od kmetijskih dejavnosti. Kdor živi od narave in z naravo, upošteva njene zakonitosti, saj tako dosega najboljše rezultate. Vse zgoraj naštetu, pa tudi to, kdaj je najboljši čas za striženje las, je zapisano v vsakoletnem kmečkem koledarju Kmečke izobraževalne skupnosti KIS. Novega za leto 2018, že enajstega po vrsti, so decembra predstavili v Tinjah.

MATEJA RIHTER

Podatki, koristni za kmetice in kmete, so le del koledarja. Poseben čar mu dajejo zgodbe ljudi, ki so zapisane s spoštovanjem do njihovega dela in ilustrirane z izbranimi fotografijami. V Kmečkem koledarju 2018 so se posebej osredotočili na lokalne proizvajalce hrane. »Vsaka družina vam bo ponudila drugo strategijo, kako vztrajati v kmetijstvu in biti srečen,« je povedala Olga Voglauer, vodja projekta, ki je vse

kmetije obiskala, jih predstavila v koledarju pa tudi na prireditvi, ki jo je odlično povezovala. Koledarju je namenila naslednjo popotnico: »Naj vas vodi po naših treh dolinah – po Podjuni, Rožu in Zilji –, kjer se boste lahko ustavili in spoznali veliko raznolikost naših kmetij in regij. Predvsem pa zanimive osebnosti, ki iz kmetij naredijo to, kar so: enkratna družinska podjetja.«

Do ospredja je prišlo kar nekaj žensk: meseca februarja je predstavljena Luknerjeva domačija iz Žvabeka, kjer Andrea Steharnig vodi gostilno z domačo hrano in regionalnimi posebnostmi. Mesec junij krasita Katrin in Anja Apovnik, ki skupaj z očetom kmetujeta na Libuškem polju v Senčnem kraju pri Pliberku. Želita si enakovrednost žensk v kmetijstvu. Decembra je predstavljena družina Mikl, kmetija pri Gamsu na Ločilu, kjer je žena Brigita prepričana, da za uspeh na kmetiji niso merodajni hektarji.

Že šestič je pri nastajanju kmečkega koledarja sodeloval fotograf Tomo Weiss, vse kmetije pa bodo tudi letos mesečno predstavljene v oddaji Dober dan, Koroška.

Da živimo v času, ko smo dan za dnem soočeni s poročili o nezdravih ali celo zastrupljenih živilih, je v svojem govoru opozoril Miha Zablatnik, predsednik KIS: »Sokantno je, da smejo v EU še nadalj-

njih pet let škropiti z glifosatom, ki lahko povzroča obolenja z rakom. Veleindustrijski agrarni lobi je spet uveljavil svoj vpliv, da je zasijala zelena luč industriji, ki je pri pridelovanju krmil in živil usmerjena samo na svoj profit. Kje iskati alternative, kako priti do zdrave hrane, in kako kmetovati, da lahko preživimo,« se sprašuje Zablatnik, ki vidi razvojne možnosti prav tukaj, kjer se poznajo proizvajalci in potrošniki.

Kmečka izobraževalna skupnost je leta 2017 spet izvedla povpraševanje kmetij, saj se jim zdi zelo pomembno, da neposredno izvedo, kaj najbolj potrebujejo za preživetje in zadovoljstvo. Analizo anket, ki jo je izvajala vodja pisarne KIS Jasmine Gutovnik, bodo predstavili meseca januarja.

Predstavitve koledarja, na kateri je za glasbo poskrbel Moški pevski zbor Vinko Poljanec, je vsako leto skupna božičnica Kmečke izobraževalne skupnosti in Skupnosti južnokoroških kmetič in kmetov. V imenu SJK je zbrane v Domu v Tinjah nagovoril zbornični svetnik Štefan Domej.

Pri Kmečki izobraževalni skupnosti s takšnimi projekti, kot je Kmečki koledar, spodbujajo, da kmetice in kmetje tudi sami bolj cenijo to, kar delajo in pridelujejo, vsi pa lahko v strnjeni obliki spoznajo, kako široko je kmetijstvo in kaj vse ponuja.